

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2024
Institution	Kolding HF & VUC
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Kristian Møller Eriksen
Hold	Npsc124v (nethold)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Modul 1	Den mangfoldige psykologi
Modul 2	Metode i psykologi
Modul 3	Mennesket og gruppen
Modul 4	Læring i det senmoderne samfund
Modul 5	Barndommens betydning
Modul 6	Unge og stress

Modul 1	Intro: Den mangfoldige psykologi
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 1: Hvad er psykologi? (hele kapitlet undtaget supplerende tekster) • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 2: Den mangfoldige psykologi (hele kapitlet undtaget supplerende tekster) Supplerende stof:

	Video om den mangfoldige psykologi: <u>Den mangfoldige psykologi</u> Ca. 20 s.
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • De forskellige psykologiske retninger:<ul style="list-style-type: none"> •Psykoanalysen •Behaviorismen •Evolutionspsykologi •Eksistentiel og humanistisk psykologi •Kognitiv psykologi •Neuropsykologi •Social psykologi • Forskellige videnskabsretninger:<ul style="list-style-type: none"> • Naturvidenskabelig • Humanvidenskab • Samfundsvidenskab <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden • Kompetencer i at kunne inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Netundervisning

Modul 2	Metode i psykologi
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog:<ul style="list-style-type: none"> • P5773 Tre videnskabelige traditioner • P5753 Videnskabsteori og metode • P5754 Metode (empiri/teori, induktion/deduktion, kvantitativ/kvalitativ metode) • P5765 Kritisk vurdering af undersøgelser

	<p>Supplerende stof: Politiken 06.03.2014: "Danskere over 75 år er blandt de mest stressede" (uddrag) Ca. 12 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • 3 videnskabelige traditioner<ul style="list-style-type: none"> • Naturvidenskabelig • Humanvidenskabelig • Samfundsvidenskabelig • Kvantitativ og kvalitativ metode • Fordele og ulemper ved kvantitativ og kvalitativ metode • Teori og empiri • Induktion og deduktion • Validitet (intern, ekstern, økologisk) • Reliabilitet • Ethiske retningslinjer <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden • Kompetencer i at kunne inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Netundervisning

Modul 3	Mennesket og gruppen
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen:, i-bog, Kapitel. 21: socialpsykologi (p:5500), Massehypnose (p5537), Hvad er en gruppe? (p5536), Gruppepres og social kontrol/mobning (p5535), Intergruppekonflikter (p5665), stereotyper/perception (5237) • Fra celle til selfie, Flemming Ravn & Troels Wolf (2017) Milgrams forsøg s.226-228

	<p>Supplerende stof: Kan danske soldater udøve tortur?, Claus Kold, Ungdomssociologi” (2005): Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017): Kommunikation (p5429)</p> <p>Youtubeklip: Milgram Experiment: Milgram Experiment - The Heist</p> <p>Berlingske 26.06.2006: "Vi kan alle blive bøddler" Videnskab.dk 22.11.2012: "Forskere angriber klassisk psykologi-eksperiment" Videnskab.dk 10.03.2015: "Den dårligste i gruppen tror, han er ligeså god som den dygtigste" (undersøgelse)</p> <p>Foredrag Henrik Høgh-Olesen: Det sociale dyr: https://www.youtube.com/watch?v=Tr6kl2hczAA</p> <p>Solomon Asch's linjeforsøg: https://www.youtube.com/watch?v=qA-gbpt7Ts8</p> <p>Video om Robers Cave (på engelsk): https://www.youtube.com/watch?v=8PRuxMprSDQ</p> <p>I alt: ca. 42 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Socialpsykologi • Massehypnose • Gruppedefinition (Sherif) • Primær- og sekundærgruppe • Formel og uformel gruppe • Referencegruppe • Medlemsgruppe • Indgruppe/udgruppe (egen/fremmed) • Gruppepres, konformitet, Solomon Asch's forsøg • Gruppetænkning • Gruppemobilisering • Mobning (individual- og gruppepsykologisk forklaring) • Robbers Cave/Tajfels minimalgruppeeksperiment/social identitetsteori (+stereotyper) • Stanley Milgram: Autoritet og lydighed <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Netundervisning

Modul 4	Læring i det senmoderne samfund
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 11 "Kognitiv psykologi" (p5192 Kognitiv psykologi, p5240 De første kognitive psykologer, p5238 Opmærksomhed, p5237 Perception, p5236 hukommelse, p5216 Falske erindringer) • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen, i-bog: Kapitel 13 "Viden, læring og undervisning" (p5294 læringsformer, p5293 vidensformer, p5292 undervisningsformer, p5291 samspilsprocesser, p5290 motivationsprocesser) • Psykologiske perspektiver (2007) s. 96-99 "Piagét om den kognitive udvikling" <p>Supplerende:</p> <p>Video om opmærksomhed: https://www.youtube.com/watch?v=ubNF9QNEQLA https://www.youtube.com/watch?v=Eblf60WyUzk https://www.youtube.com/watch?v=MYEAQG62pYA The New SKODA Fabia Attention Test</p> <p>Video til Piagés teori: https://www.youtube.com/watch?v=B65EJ6gMmA4</p> <p>Jørn Smedslund: "Psykologi" (1967): "Forsøg med to grupper børn og lerklumper"</p> <p>Videnskab.dk 23.09.2017: "Computerspil øger børns lyst til at lære (undersøgelse)"</p> <p>Fyns.dk 05.06.2017: "Elever mister koncentrationen og får stress af deres mobil" (uddrag)</p> <p>Virkeligheden.dk (2014): "Hvad forskningen siger om smartphones, sociale medier og multitasking" (uddrag)</p> <p>Forældrerådgivningen (2015): "Højtbegavet elev i 8. klasse underpræsterer" (uddrag)</p>

	<p>How reliable are your memory? Elizabeth Loftus: https://www.youtube.com/watch?v=PB2Oegl6wvI (kun med engelske undertekster)</p> <p>I alt ca. 60 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv psykologi • De første kognitive psykologer (Ebbinghaus, Bartlett, kontorforsøget) • Opmærksomhed (selektiv, frivillig/ufrivillig, automatiserede/kontrollerede processer, delt opmærksomhed, uopmærksom blindhed) • Perception (topdown/bottom up, social perception, stereotyper) • Hukommelse (hukommelsens opbygning) • Jean Piagés fase teori og kritik af denne • Behavioristisk læringsteori • Piagés syn på læring • Vygotsky (zonen for nærmeste udviklingszone) • Undervisningsformer • Motivationsprocesser <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Netundervisning

Modul 5	Barndommens betydning
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 6: introduktion (p4966), Erik Erikson (p5052), kritik af fase-teoriene (p5050) og John Bowlby og Mary Ainsworth (p5043) • Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 8: (uden supplerende tekster) • Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 10: (kun side om Diane Baumrinds opdragelsesstile, p5188)

	<ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, Kapitel 4: (p5747) Undersøgelse: Om kønsstereotyper. • Psykologiens veje, Ole Schultz Larsen, i-bog, (p4794, eksistentiel psykologi) • Flemming Ravn og Troels Wolf: "Fra celle til sefie" (2017): s. 28-29 (Daniel Stern) <p>Supplerende stof: Man gør et barn fortræd: Heidi Vesterberg og Torben Benner: Omsorgssvigt skader hjernen: Videnskab.dk 29.01.2015 Når volden erstatter trygheden (uddrag) Jyllands-Posten 25.03.1993 Fortælling om en mønsterbryder, Christian Nørr, www.fri.dk, 02.07.10: Tvangsfjernet som fire-årig. Jeg var en knækket lille fyr...." Alt for Damerne nr. 33/98: Dokumentar: Ingen kære Mor: https://www.youtube.com/watch?v=H9X2Yurbg6I&t=1s Youtube: Still Face Experiment: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0&t=4s</p> <p>I alt: 55 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Erik Erikson (med fokus på de to første faser) • John Bowlby • Daniel Stern • Rene Spitz • Harry Harlow • Mary Ainsworth • Omsorgssvigt • Børns reaktioner på omsorgssvigt • Risiko og resiliens • Diane Baumrind: 4 opdragelsesstile <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Netundervisning
Modul 6	Unge og stress
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens Veje, Ole Schultz Larsen:, i-bog, Kapitel. 19 (Ungdom og senmodernitet, uden supplerende tekster) • P5559 Stress og coping • P5574 Akut og kronisk stress • P5573 Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer • P5806 Coping <p>Supplerende stof:</p> <p>Kristeligt Dagblad 06.03.2009: "Hvem er jeg?" (forskellen mellem identitet og personlighed)</p> <p>Berlingske.dk 19.07.2009: "Internettet skaber de unges identitet"</p> <p>Videnskab.dk 09.06.2017: "Unge i dag er ikke narcissister - de er pressede"</p> <p>Stressformanden gik ned med stress, Sisse Valnert, Helse, 08.03.12</p> <p>Samvirke 23.01.2016: " Læs om Pernille Kornum der gik ned med stress"</p> <p>American Psychological Association 01.11.2019: "Healthy ways to handle life's stressors" (engelsk tekst)</p> <p>Videnskab.dk 29.01.2012: "Derfor kan stress føre til depression" (undersøgelse)</p> <p>Computerworld.dk 15.11.2017: "Dansk it-virksomhed indførte fire-dages arbejdsuge..."</p> <p>Børns Vilkår 29-06-2020: "Ny rapport om stress blandt børn og unge"</p> <p>Youtube: "Meningen med Anne"</p> <p>Videoen til kapitel 23: stress af Bobby Zachariae: https://www.youtube.com/watch?v=UmTV7yD6Cwo</p> <p>Ca. 50 s.</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse • Ulrik Beck: Tvingen til at vælge • Pierre Bourdieu: Kapitaler og habitus • Svend Brinkmann: Identitet og personlighed • Erik Erikson: Jeg-identitet og social-identitet • Kenneth Gergen: Det multiple selv • Anthony Giddens: Identitet som reflektivt projek • Narcissisme/nynarcissisme • David Riesman: 3 socialkarakterer

	<ul style="list-style-type: none"> • Akut og kronisk stress • Stress: en sammenhæng mellem ydre og indre faktorer • Indre faktorer så OSN/personlighed og forklaringsstile. • Ydre faktorer så som livsforandringer, daglige gener og forskellige krav på arbejdet. • Krav-kontrol modellen • Bobby Zachariaes teori og hans beskrivelser af stress og relevante forsøg • Antonovsky: OAS (Oplevelse Af Sammenhæng) <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Netundervisning